

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport
t.a.v. dhr. M. Esmeijer
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

datum Utrecht, 28 oktober 2021
ons kenmerk 2021-97
voor informatie Marleen Okma m.okma@patientenfederatie.nl 06-52533494
onderwerp Commissiedebat langere termijn Coronabeleid – 3 november

Geachte Kamerleden,

Op 3 november spreekt u over Coronabeleid op de lange termijn. De Coronacrisis had en heeft veel gevolgen voor patiënten en cliënten. Mensen met een chronische ziekte of aandoening, ouderen en mensen die een behandeling of operatie nodig hebben verdienen te allen tijde goede, passende en liefdevolle zorg. Ook ten tijde van een pandemie moeten we alles op alles zetten om hen de beste zorg te blijven bieden. En zorgen dat kwetsbare mensen kunnen blijven participeren in de samenleving. Patiëntenfederatie Nederland geeft u daartoe graag een aantal punten mee.

1. Bied burgers heldere informatie over beleid en maatregelen

Coronarichtlijnen en -beleid zijn ingewikkeld, niet altijd eenduidig en veranderen voortdurend. Het is belangrijk dat cliënten, mantelzorgers en vrijwilligers begrijpen waar ze aan toe zijn. En voorkom dat mensen bijvoorbeeld (te) lang niet met hun zorgvraag aankloppen bij hun zorgverlener. Communiceer helder over wat er van burgers wordt verwacht en welke ondersteuning er beschikbaar is. Geef duidelijk aan welke regels en afspraken gelden voor wie, in welke situaties en wanneer. Hierover is steeds duidelijke en begrijpelijke informatie nodig. In het bijzonder ook voor mensen met lage taal- en/of gezondheidsvaardigheden.

>Zorg continu voor goede informatievoorziening naar patiënten/burgers over het verloop van corona en het beleid van de overheid hierin.

2. Geef patiënten heldere adequate informatie over beschikbare zorg

Corona heeft effect op de zorgverlening en de zorgverleners. Patiëntenfederatie Nederland heeft veel waardering voor hoe hard door zorgprofessionals is gewerkt om alle zorg te blijven leveren. Patiënten hebben behoefte aan adequate en toegankelijke informatie over wanneer ze, waar en bij wie terecht kunnen voor welke zorg. Ziekenhuizen en zorgverzekeraars krijgen steeds beter zicht op beschikbare zorgcapaciteit per zorginstelling als gevolg van de coronapandemie. Deze informatie is echter maar mondjesmaat beschikbaar voor patiënten en bevat helaas nog veel onjuistheden.

>Maak de beschikbare zorgcapaciteit voor reguliere zorg en inhaalzorg concreet inzichtelijk. Zorg dat gegevens over wachttijden juist zijn en ontsluit deze informatie op toegankelijke wijze voor patiënten via [ZorgkaartNederland.nl](https://www.zorgkaartnederland.nl).

3. Borg continuïteit en toegang tot reguliere zorg

Nog altijd wachten veel mensen op een behandeling die door corona is uitgesteld. Dat heeft voor hen gevolgen voor hun gezondheid en kwaliteit van leven. Ook zijn er mensen die uit angst voor corona, of omdat ze zorgverleners niet willen belasten, (te) lang wachten en laat of niet aankloppen bij hun zorgverlener. Zet alles op alles om alle beschikbare zorgcapaciteit in te zetten en indien mogelijk te vergroten. Zorg dat mensen tijdig met hun zorgvraag terecht kunnen. Blijf mensen actief oproepen niet te wachten maar contact op te nemen met hun huisarts of zorgverlener.

Uit onderzoek¹ van de Patiëntenfederatie blijkt dat patiënten onder voorwaarden bereid zijn zorg in een ander ziekenhuis te krijgen dan zij gewend zijn. Ze zijn vaak ook bereid wat verder te reizen als dat betekent dat ze eerder zorg krijgen. Gebruik die bereidheid van patiënten om zorg goed te verdelen over alle beschikbare capaciteit. Het is van belang dat bij spreiding van zorg het geld de patiënt volgt en niet de patiënt het geld. Als er dus elders ruimte is om (inhaal)zorg te geven, dan moet dat daar gebeuren, ongeacht de financiering en ongeacht de polis van de patiënt. Neem vanuit de overheid regie om samenwerking en transparantie tussen zorginstellingen te bevorderen en daarvoor randvoorwaarden te realiseren. Bevorder goede afstemming binnen de keten als de patiënt het ziekenhuis verlaat en naar huis gaat. En zorg voor voldoende beschikbare vervolgzorg, zoals wijkverpleging of fysiotherapie, wanneer de patiënt nog niet of niet zelfstandig naar huis kan.

>Neem regie om de toegang tot reguliere zorg zo optimaal mogelijk te organiseren.

4. Maak digitale oplossingen structureel en zorg voor adequate gegevensuitwisseling

In de afgelopen periode van corona maakte een grote groep patiënten en dokters voor het eerst kennis met de mogelijkheden van digitale zorg. Patiëntenfederatie Nederland pleit voor blijvende beschikbaarheid van volwaardige hybride zorg. Zodat patiënten altijd, in elk ziekenhuis en bij elke behandelaar kunnen kiezen voor hybride zorg. Zorg op afstand waar het kan en de patiënt het wil. Fysieke zorg in het ziekenhuis als het nodig is of wanneer de patiënt het wil. Daarbij is het belangrijk dat gegevensuitwisseling op orde is. En dat de patiënt zijn/haar gegevens zelf kan inzien en kan delen met betrokken zorgverleners. Zodat iedereen overal in Nederland, en ook bij spoed, op basis van actuele gezondheidsgegevens kan rekenen op de best passende zorg.

>Realiseer blijvende beschikbaarheid van hybride zorg en randvoorwaarden om hybride zorg volwaardig onderdeel te maken van de zorgverlening in alle sectoren.

Tot slot: luister naar patiënten

Patiënten- en cliëntenorganisaties hebben een belangrijke rol in de samenleving en het tripartite stelsel. In de afgelopen periode van corona kregen we veel signalen en vragen van patiënten en cliënten uit de praktijk. Veel reguliere zorg werd uitgesteld en verpleeghuisbewoners mochten geen bezoek ontvangen. Veel kwetsbare mensen verkeerden lang in onzekerheid over de beschikbaarheid van vaccins en werden beperkt in hun mogelijkheden om te participeren. De signalen van patiënten en expertise over specifieke aandoeningen zijn onmisbaar bij het maken van adequaat beleid dat werkt in de praktijk. Blijf patiënten- en cliëntenorganisaties daarom tijdig betrekken, ook ten tijde van een gezondheids crisis.

We vragen u de punten uit deze brief te betrekken bij het Commissiedebat over langere termijn Coronabeleid. Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief dan zijn we graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Dianda Veldman, Patiëntenfederatie Nederland

¹ [Onderzoek alternatieven uitgestelde zorg, Patiëntenfederatie april 2021](#)